







PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE... LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (taven Chicago) in Canada \$4.00 na leto...

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year...

Datum v obljubljeni št. pr. (Septembra 30-19) poleg vsega imena in naslova...

ALI JE LLOYD GEORGE PREPREČIL NACIONALIZIRANJE RUDNIKOV NA ANGLEŠKEM?

Lloyd George, britski ministrski predsednik, je odklonil nacionaliziranje premogovnikov. Kdor je od njega pričakoval kaj drugega, se je motil.

Nezmislno je, če v lebizniško časopisje vrisa veselja, češ, najradikalnejši britski minister je odklonil nacionaliziranje rudnikov, kajti če je britski ministrski predsednik odklonil nacionaliziranje premogovnikov, ni s tem rečeno, da je preprečil njih nacionalizacijo.

Nacionalizacija rudnikov ali katere druge industrije se ne da izvršiti v enem dnevu, pa tudi sama od sebe ne pride, kakor jo tudi noben posamezen človek ne more preprečiti ali pa izvršiti.

Delavska stranka na Angleškem ima nacionaliziranje premogovnikov in drugih industrij v svojem programu, a delavska stranka nima še po številu toliko poslancev v zbornici, da bi lahko definitivno odločila o tem vprašanju.

Odkar so se završile zadnje volitve na Angleškem, se je mnenje volilcev precej spremenilo. Vsa mandat, ki je po teh volitvah postal prost in je bil v rokah koalicije, je bil izgubljen za koalicijo.

Delavska stranka ne bo odnehala od svoje zahteve, ker je Lloyd George odklonil nacionaliziranje premogovnikov, ampak bo kazala na nasprotno stran, da ne zastopajo ljudskih koristi. Pravičnica, da podržavljeni obrat več stane kot privatni, ne vleče danes več pri volilcih.

Baltiše homatije. — Ko je bilo podpisano premirje, je ostal en nemški armadni zbor v baltiških provincah.

Nemški zapovedujoči general je izbral to ugodnost, ker je imel poleg tudi v baltiških baronih velike opornike, pa je pričel uvajati pruske metode v teh provincah.

Najprvo je D'Anunzio zasedel Reko, ne da bi vprašal mirovno konferenco v Parizu za dovoljenje. Zdaj se je von Goltz navalil na Rigo. Saj tako je razumeti iz brzobjav, ki prihajajo iz Evrope.

Križ je... — Križ je, da tvorijo ljudstvo tisti, ki so podjetniki in delavci, da so podjetniki v manjšini, delavci pa v večini.

Stavkarska.

Sinovi dela, sužnji bedni vi, naj zemljo klic vaš streša: Na plan, na plan, o bratje vai, počivajo naj vsa koleva!

Bogastrva vsa so delo naših rok, a mi dobimo le drobtine. Bodočnost naša, naših je otrok v rokah armade te zavedne — zato na plan, močeni voj, za pravdo vsakdo trdno stoji!

Naj misel ena, bratje, veče nas, končana so nesloge stara pota; naprej v vrste tisočerne, zdaj je čas, ne sme med nami biti lakarjota.

Ivan M—k.

Učimo se!

Ljudje, ki radi obupavajo, se sedaj radi vdajajo skrajni skepi zaradi bodočnosti, socializma in delavskega razreda.

Ni dvoma, da je sloga velika vredna. Po socialističnih idejah mora proletarijat doseči slogo, ker mu le ona pokaže, kje so njegove možnosti.

Zalostno je, da padajo žrtve, da nastajajo velike krize, da se uničuje produktivnost itd. Ali zatiranje ne popravi in ne ustvarja ničesar. Socialni preobrtaji so postali neizogibni, in ker se vrše v razmerah, ki so še same na sebi kaotične, ni drugega mogoče, kakor da se družijo tudi ti preobrtaji z zmedami.

Dokler je mogoč socializem, igrali povsod vlogo opozicije, so taki spori ostajali akademični. Razpravljali so se v letih in brošurah, in organizirani in na kongresih, ker pa ne bi bila zmaga onemoga ne drugega nazora imela momentano praktičnega pomena, je skupni cilj zadostoval, da je družili vse struje.

Povsem drugače je to, kadar dobi dotlej manjšinska stranka možnost, da osvoji moč. Morda, kako se to najbolje izvrši in kako se moč najbolje porabi, polnomočno tedaj akutno, in še so različna, nastane med njimi boj zaradi praktičnih rezultatov. Ena struja misli, da jo bo druga s svojo taktiko zavozila; druga je prepričana, da zamudi prva pravi čas.

Tisti, ki pridejo do moči, delajo potem poizkuse. Kaj drugega sploh ne morejo storiti. Vsa novi režim je bil, je in bo akceptiran. Da se vrše taki socialni poizkusi praktično in na široki podlagi, je pa največja prikriven naših dni.

Dokler je vse to v stadiju poizkusov, ni drugega mogoče, kakor da se kažejo in ostre nasprotja iz vsel teh eksperimentov se pa morda poroditi praktični rezultati, in kadar bo mogoče. Jasno spoznanje, kje so pozitivni, kje negativni, dovrši misleči proletarijat svoje visoko šole in doseže spoznanje, ki ga nujno privede do edinosti. Sloga, ki tedaj nastane, bo več vredna od tiste, ki jo more le večno apeliranje in prigovarjanje ohraniti. Sedanja dogodka so tragični. Ali nad bodočnostjo delavskega razreda ni treba obupati. Do člja se pride pogostoma le po ovinkih. In najbržeje nesloga je vsani prehodnica najtrdnjeje, z obojim neizogibnosti okovane sloge.

Ali se starcu lahko povrne mladostna sila?

Ruski profesor je iznael sredstvo za suspendiranje onemoglosti.

Pariz. — Dr. Sergij Voronov, ruski profesor in ravnatelj fiziološkega laboratorija na tukajšnjem francoskem učilišču, izvaja, da je iznael pripomoček proti starostni onemoglosti. On trdi, da so njegove izkušnje dokazale, da se starcu lahko povrne mladostna sila.

Voronovo sredstvo obstoji v sepljenju gotovih žlez, ki se presesajo iz mladega telesa v staro in se potem zmrstajo skupaj. Voronov je pri svojih poizkušnjah vcepil opitje žleze 66letnemu starcu v Parizu in uspeh operacije je bil popoln. Mož, ki je bil prej sklijčen, brez teka do jedi in moške impotenten, hodi zdaj pokonci kot tridesetletni mladenci.

Profesor pravi, da s križanjem dotičnih žlez iz živali na človeka in narobe ni najmanjše nevarnosti, da bi se s tem brutalizirala človeška bitja. Omenjena žleza nima druge funkcije, kakor da daje bitju mladostno silo in krepost za gotovo dobo in kadar se naravnim potom izčrpa, se lahko zopet nadomeši z novo. Opitje kri je zelo v soodu s človeško krvjo in zato se žleza hitro asimilira v človeku.

Tajnost Voronove metode bazi na splošnem znanju, da imajo živali in višje razvite živali v svojih telesih žleze, ki izločajo sok za vitalne funkcije v organizmu. Omenjena žleza ima to lastnost, da izločuje sok, katerega potem absorbira kri in s tem daje vsemu telesu živahnost in moč; kadar se pa žleza izčrpa, da ne more več izločati soka, tedaj pride telo hitri in padati v onemoglost.

ŽIDOVSKI RABI PRAVI DA GARY VEZGAJA BOLJŠEVKE.

New York. — "Edini vzgojevalci boljševizma v Združenih državah so ljudje, kot je Gary, predsednik jeklarake korporacije."

Tako je dejal tle dni židovski rabi Stephen Sē Wise, ki je obenem izjavil, da se je ponudil Ameriški delavski federaciji za govornika in prid stavkajočih jeklarskih in železarskih delavcev. Federacija je sprejela njegovo ponudbo in rabi pojde takoj v Pennsylvanijo, kjer bo na shodih zagovarjal pravice delavcev do organizacije.

BIVI VOJAKI NAKLADAJO OROŽJE ZA KOLOČKA.

Seattle, Wash. — Tukajnji organizirani pristanišni delavci so zadnji teden blokirali pet tovornih vagonov pušk, ki so namenjene Koščaku v Sibiriji. Delavci so izjavili, da ne bodo naladili pušk na parnik. Parobrodsko družba je zdaj dobila 60 bivših in brezposelnih vojakov, ki izključajo puške iz vagonov in jih nakladajo na parnik.

Kakšno je danes življenje v Mehiki?

Ali bi bila tuja intervencija deželi v korist ali zlo?

(Spisal Jože Žnidaršič.)

(Dolje.) Osebnost sem poslušal "revolucionarje" iz severa in juga, ki so pravili, kako so morili na tisoce finih molznih krav, samo da so prodajali kože ameriškim prekupovalcem, meso pa metali v prepaše ali puščali gniti sredi velikih gozdov. Da niso spustili tvorilce v zrak, so zahtevali po 4 do 5krat ogromne odškodnine, ko pa lastnik končno enkrat vendarle ni mogel več plačati, je zletela cela tvornica brez usmiljenja v zrak, prej pa so jo seveda vsi prav temeljito dropali.

Kaj je prva, naravna posledica, če počivajo rudniki, tvornice, haciende (veleposestva)? Grozno brejdelje, kjer je za sploh kaj dela, popolnoma neproporčni zaslužek delavcev v primeri z življenjskimi potrebščinami. Tako n. pr. zaletni danes peon (poljski delavec, dinar) na dan 75 centavov medtem ko je v normalnih časih dobival po 50c, a življenjske potrebščine pa so še vse brez izjeme, ki jih on neobhodno rabi za svoje življenje, v zadnjih letih 200, 300 in več odstotkov v ceni navzgor.

Vsa velika posestva (haciende) so danes zasedena, "iz strategičnih razlogov" seveda, po vojaških posadkah, koje smatrajo njihovih poveljniki (polkovniki in generali) za nekako osebno last. Vešina teh haciend se obdeljuje na privatnem račun polkovnikov in generalov in sicer na sledeči način: General X. pošlje v ta ali oni okraj z namenom, da ga brani pred rebeli, recimo z 200 možmi vojskiva, General X. lepo zasede čelo haciende s sobami, hlevi, kaščani in vsem, kar se je ob času njegovega prihoda tja sploh nahajalo notri. Od onih 200 mož jih odloži 20—30 kot nekaj policijskega oddelka za svojo "lastno varnost, ostale pa naspodi delati na polje z živalmi (mulami in konji), ki mu jih je dala vlada na razpolago z namenom, da potlačijo v dotičnem okraju revolucijo.

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje".

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

drugemu pripomočku kakor zatlačiti bit in usta in molčati. Tako mi čudo, da smata danes n. pr. generala Pablo Gonzalez in Alvaro Obregon priznana vsak nad 20 milijonov pesov, medtem ko pred Carranzovo revolucijo (pred dobrimi petimi leti) nista imela noben ne počenega groša. In pri vsem tem pa še vedno veljata v očeh vlade kot moža poštenjaka in vzorna patrioti! Kakor ta dva, tako so obogateli seveda tudi vsi ostali generali, ki so imeli kdaj vodstvo večjih vojaških enot v svoji roki, kot Dieguez, Murguca, Arenas itd. — Tu sem navel pri njih samo eni način obogatitja lahko pa bi jih našli še dosti več zmed njih eden bolj plodonosen kot drugi. In kdo trpi in plača koncem kolica vse to? — Narod!

Povzdiga šolstva! — Do danes ni ustanovila vlada še niti ene prave, nove šole, odštevši, če hočem biti pravičen, kak otroški vrtec in morda par nižjih ljudskih šol, zato pa je zatvarila v zameno še pred časom več kot polovico od nekdanj obstoječih. Pred nekako tremi ali štirimi meseci se je celo mirno in konzervativno učiteljstvo uprlo nesenzamemu ravnanju (niso bili plačani že nad 10 tednov, medtem ko je njihov plačilni termin vsakih 10 dni) in so zaštrikali v masi, ne vem koliko tisoč, po celem mestu in okolici. Kaj je storila naša demokratična in revolucionarna vlada! Najprej je odslavila vse na debelo, nato pa jih razglasila kot vladne uradnike za "upornike" proti postavnim oblastim: več delavstva jim je iz simpatij priskočilo na pomoč s stavko in podporami. Vlada je vse stavke nasiloma razbila, plačala učiteljem zopet dva ali trikrat, danes pa jim dolguje znova ne vem koliko obrokov in ker baje "ni denarja" — pristavi bi moral "za šolstvo" — so zapre danes vse šole še nad tri tedne in nihče ne ve, kdaj oziroma če jih bodo sploh še odprli. A učitelji in deca medtem —? Prvi naj poginejo gladu — čemu sploh učitel na svetlo — a drugi —?

Pred 2 leti je upeljala vlada za vse javne šole, učeni in ljudskimi, pristno vojniško vezbanje, češ: demokratična in patrijotična vzgoja mladine je prvo; in tako mesto da bi se učili otroci branja in pisanja, so izgubljali po cele pol dneve z vojaškimi kretanji. — Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?

Staršem se to mi zdelo prav in začeli so jimiti otroke ven iz oficejnih šol in jih poklijati v privatne. To pa seveda zopet ni bilo prav vladi in v zadnjem času ravno razpravljajo, kako upeljati "demokracijsko vojaško vaje". In sedaj naj še kdo reče, da to ni res lep napredek šolstva in demokracije! Obenem pa premislimo, da po predzadnjem vladnem proračunu ni odpadlo na šolstvo več kot 22 celotnih javnih izdatkov, a na vojaštvo samo pa jih je bilo odbitih okrog 752. Se vam to ne zdi vendarle malo deproporcionalno?





Dr. stev.	Dobitki	Izdutki
1.	4.68	
2.	15.31	
3.	9.89	
4.	1.90	
5.	19.42	
6.	17.80	
7.	9.20	
8.	6.12	
9.	8.08	
10.	8.25	
11.	9.92	
12.	12.89	
13.	2.05	
14.	24.58	
15.	6.74	
16.	7.60	
17.	4.67	
18.	2.21	
19.	21.40	
20.	1.67	
21.	1.80	
22.	1.87	
23.	2.06	
24.	1.49	
25.	2.56	
26.	3.16	
27.	3.29	
28.	36	
29.	3.75	
30.	10.46	
31.	15.22	
32.	1.66	
33.	4.42	
34.	5.4	
35.	2.93	
36.	3.96	
37.	2.39	
38.	4.73	
39.	4.60	
40.	3.96	
41.	11.66	
42.	5.4	
43.	4.19	
44.	6.84	
45.	6.09	
46.	6.49	
47.	5.9	
48.	8.82	
49.	12.04	
50.	6.10	
51.	2.57	
52.	4.0	
53.	4.65	
54.	1.05	
55.	9.76	
56.	8.13	
57.	2.05	
58.	12.48	
59.	12.72	
60.	1.77	
61.	2.26	
62.	1.49	
63.	2.85	
64.	2.03	
65.	6.22	
66.	2.88	
67.	2.80	
68.	8.94	
69.	9.46	
70.	2.21	
71.	10.12	
72.	4.08	
73.	2.57	
74.	15.76	
75.	5.55	
76.	12.58	
77.	3.44	
78.	7.79	
79.	4.03	
80.	8.85	
81.	3.25	
82.	2.52	
83.	1.98	
84.	6.76	
85.	20.92	
86.	5.4	
87.	5.37	
88.	5.2	
89.	5.52	
90.	9.05	
91.	4.32	
92.	1.49	
93.	12.69	
94.	7.80	
95.	7.50	
96.	8.0	
97.	7.25	
98.	4.40	
99.	4.60	
100.	8.76	
101.	4.65	
102.	11.75	
103.	2.0	
104.	6.99	
105.	8.92	
106.	1.49	
107.	11.18	
108.	5.0	
109.	5.94	
110.	5.69	
111.	8.5	
112.	2.77	
113.	3.02	
114.	1.77	
115.	1.00	
116.	3.05	
117.	1.87	
118.	15.86	
119.	1.08	
120.	5.14	
121.	7.95	
122.	1.08	
123.	3.18	
124.	5.86	
125.	6.40	
126.	5.60	
127.	2.83	
128.	2.80	
129.	2.52	
130.	1.90	
131.	1.44	
132.	1.44	
133.	7.7	
134.	6.65	
135.	5.47	
136.	4.70	
137.	4.75	
138.	2.03	
139.	3.06	
140.	1.80	
141.	9.05	
142.	6.90	
143.	4.95	
144.	4.42	
145.	1.00	
146.	3.16	
147.	9.5	
148.	6.4	

**Nova Avstrija bo svezna osmih držav.**  
 Dunaj. — Dr. Karl Renner je izjavil po konferenci z zastopniki deželnih vlad v Nemški Avstriji, da bo nova ustava avstrijske republike sprejeta prihodnje sponulad. Načrt ustave je, da republika sestoji iz osmih dežel, ki bodo imele veliko mero avtonomije v domačih zadevah, medtem ko bo centralna vlada kontrolirala meddržavne zadeve. Zaprada Ogrska bo delala sama zase in ne bo združena z gornjo Štajersko, kakor se je doslej nameravalo.

**Stavka v Brestu se nadaljuje.**  
 Brest, Francija. — Stavka 6000 delavcev v tukajšnjem arzenalu, 1000 kovinarjev in mlinarjev v paromlinih je vrgla vse normalno življenje v velikem pristaniščem mestu s tira. Vsa trgovina počiva. Močne vojaške čete stražijo ulice okrog arzenala.

**Danska omeji pravice monarha.**  
 Kodaň. — V danskem parlamentu je na dnevnem redu predloga za spremenitev ustave in toliko, da se odpravi obvezna vojaška služba, da kralj nima pravice napovedati vojne in da se odpravijo vsi plemski naslovi. Predloga so stavili socialisti.

**Velika brezposelnost v Nemčiji.**  
 Berlin. — Nemška vlada je od začetka revolucije izplačala štiri milijarde in petsto milijonov mark podpore brezposelnim delavcem.

**Socialisti zmagali v Kolnu.**  
 Amsterdam. — V Kolnu (Kelmoraju), ki je v anarhistem pasu zavezniške okupacije ob Remnu, bila zadnji teden občinske volitve in volilni izid je bil sledeči: Socialisti socialisti so dobili 75,888 glasov, centristi (klerikalci) 75,003, neodvisni socialisti 14,120, demokratije 12,254, nacionalci 4,319, ljudska strauka (monarhisti) pa 1213 glasov.

**Italijanska roparska banda.**  
 Rim. — Policia v Neaplu je prijela 53 roparjev, ki so zadnje mesece izvršili 900 tatvin, vlomov in ropov.

**AMERICAN-JUGOSLAV AGENCY.**  
**POŠILJAMO DENAR V STARO DOMOVINO.**  
 Pošljamo potom banke, ki je ena najzanesljivejših in ima svoje podružnice v vseh delih sveta; ona jamči za vsako pošiljatev. Predno zaupate vaš denar neznanim čifuskim korporacijam, obrnite se na rojake, ki so vam poznani. Denar nam pošljite po poštнем all ekspresnem Money Order.  
 Cene, ki so spodaj označene, niso stalne, ampak se menjajo skoro vsak dan. Oglasov ne moremo spreminjati vsak dan; pošiljamo pa po dnevnem kurzu. To pomeni, ako nam pošljete svoto, ki je oglašena za tisoč kron in v tistem času cena kron pada, odpošljemo toliko nad tisoč kron, kolikor znaša razlika. V nasprotnem slučaju, ako se cena kron ali lir hipoma zelo vzdigne, vas bomo pismeno obvestili. — Zastopnik za vzhod je Jože Ambrožič, Box 351, Canonsburg, Pa., za zapad in osrednji zapad pa John Verderbar v Chicagu. Tajnik: A. J. Terbovec.

**PROSTOVOLJNI PRIPRAVKI ZA VELIK VOJNE OSLOBOTILE OTROBE V STARI DOMOVINI.**  
 \* Morija, Pa. — Poziva se gl. urada SNRZ, za pomoč nedolžnim otrokom v stari domovini so prispevali: Društvo "Bratstvo" št. 6 SNPJ, to društveno blagajno 25 dolarjev; Mary Ohlak dva dolarja po en dolar 50c so darovali: John Vranit, Karol Boita in Mary Mavlija; po en dolar: Andrej Kogni, Andrej Dermota, John Kvartir, Frank Likar, Frank Dolinar, Mary Prosen, Stefan Bogataj, Andy Urtič, Jurij Oblak, Josip Dermotovik, Jakob Riffle, John Perko, Martin Cohola, Frank Oselj, Frank Piatar, Stefan Useničnik.

**100 kron za ..... \$ 2.50**  
**1500 kron za ..... \$ 33.00**  
**10,000 kron za ..... \$ 220.00**  
**100 lir za ..... \$ 10.45**  
**1000 lir za ..... \$ 104.00**

Naslov:  
**AMERICAN-JUGOSLAV AGENCY**  
 2708 So. Lawrence Ave.,  
**CHICAGO, ILL.**

**Vabilo na plesno veselico**  
 katero priredi  
**DRUŠTVO "BRATSTVO" ŠTEJ. 6 S. N. P. J.**  
**V SOBOTO DNE 1. NOYEMBRA, 1919 ZVEČER**  
**V SVOJI LASTNI DVORANI NA SYGAN, PA.**  
 Ker je to prva veselica, ki jo prireja v tem letu naše društvo, se nadejamo na veliko številno vdeležbo od vseh sosednih društev, rojakov in rojakinj. Torej pridite vsi in se zabavajte z nami. Za vse ugodnosti, ki se imajo dobiti pri veselici, hode točno skrbel odbor. Torej ta dan vsi na zabavo kliče Odbor!

**VABILO NA VESELICO**  
 katero priredi  
**PEVSKI ODSEK S. P. D. "VIHAR" V DUNLO, PA.,**  
**v soboto dne 1. novembra 1919 ob 6 uri zvečer.**  
 Ker bo to prva veselica od kar je naš pevski odbor reorganiziran, torej ujudno vabimo vse slavno občinstvo domače in bližnje okolice, da se blagovoljno vdeležijo mnogoštevilno naše zabave.  
 Na programu je tudi igra "Krdmar pri svitem rogu", ki je do kaj saljiva, pričakujemo temvečje vdeležbe. Po igri sledi petje in prosta zabava. Za vsa drugo bodo točno skrbel odbor.  
**Vstopnina za moške je 50c. Dame so proste vstopnina.**  
 Vsi na zabavo na ta dan, na svidenje pri zabavi. **ODBOR!**

**VELIKA ZBIRKA!**  
 finih gramofonov in raznovrstnih novih plošč. Cenike pošljem.  
 Merim moške obleke.  
 Preskrbim agencijo za obleke onim, ki imajo zanimanje za tako trgovino. Za pojasnila mi pišite!  
**FRANK S. TAUCHAR,**  
 2737 S. Karlov Ave., Chicago, Ill.

**Pekoče grie, bolečine v prah znamenja influence.**  
 Dajte griu in prah ostivljajočo vrgajte v  
**Pain-Expellerjem**  
 tak pokrite prost v zabavno obvezo. Ne izgubite prilike za potom samozarjanja prehlada, vnetja, glavoboli, influence in drugie nevernebo boleznie.  
 Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 25 in 50 centov steklenice. Pristni ima našo izvirniško znamko  
**"SIDRO"**  
 Ne jemišite ondomešiti ali posodkov.  
**F. AD. RICHTER & CO.**  
 326-330 Broadway, New York

**PRODA SE DOBRA LOTA (STAVBIŠČE)**  
 v Garry, New Duluth, Minn., v bližini velikega mesta in poleg velikih lovarn. Lota je na vogalu, blok 75 štey. lote 1, meri 34x100. Je na 109th Ave. West in McCognia St. Lota je v lepem kraju in je vredna \$800.00. Proda se skoro za polovično ceno, radi boleznii in smrti. Za pojasnila obrnite se osebno ali pišite na list "Prosveta", 2657 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.  
 (Oct. 15-25-28, Dec. 3)

**POZOR!** Moretonove igle izvabijo vašemu fonografu najkrepkejši glas. Ena igla zadostuje za deset plošč; ena zavoju je 15 centov. **PIŠITE DANES** po naši katalog za plošče in pošljite \$1.00 za 10 zavojev MORETONOVH IGEL, da dobite zastoj kuzilice "KAKO POSTANEM AMERIŠKI DRŽAVIAN."  
**MORETONE COMPANY,**  
 Century Bldg. New York.

**Zastoj! Fonograf Zastoj!**  
 Vsakador naroči eno teh krasnih ur dobi tak le FONOGRAF popolnoma zastoj. Ta ura je največjeje isnajdbe v tem stoletju, kaže ura in minute kot vsaka druga ura. Zelo trpežno izdelana iz močnega jekla in poniklana, tako trpešna, da tudi če pride ogenj je ne v nič, torej lahko vam lahko ostane pri hiši za mnogo let. Drži točen čas. Ima budilni zvonec, ki tako glasno zvoni, da vas gotovo zbudi brez izjeme kako trdno spate, sta takorekoč priložni vsitati in jo vstaviti. V noči vam ni potreba vstajati in iskati naloge, da bi videli koliko je ura, temveč je pritisnete na gumb in svitloba na kazalu vam pokaže koliko je ura. Pri ti uri je tudi vramilnica s dvama odloškoma, prvi je za hranjenje denarja in drugi za shranbo silatine in drugih vrednosti, ima tajno ključavnico in se odpre in zapre le tako, da ste vi edini, ki ve kako. Mi vam pošljemo vsa navodila kako to vgraditi. Brez razlike kje kupite uro ne bodete dobili boljše od te ure. Takole uro morali bi imeti v vsaki hiši, nekaj krasnega za božično ali novoletno darilo vašim prijateljem v staro domovino. Ta ura je vredna do \$30.00 sicer pa želimo seznaniti občinstvo s to novo uro in za to jih hodemo prodajati za kratko dobo po tovarniški ceni za \$9.95, in poleg bodemo pa dali vsakemu po en fonograf, 5 plošč in 100 igel POPOLNOMA ZASTOJ. Mi ne zahtevamo denarja v napred, samo pišite nam vaše natančno ime in naslov, priložite v pismo \$2.00 in ostalo pa bodete plačali potam kadar vam priinesejo uro na dom. Poslužite se te ugodne prilike. Ne odlašajte storite takoj, še danes.  
**UNION PRACTICAL CO.,**  
 1085 Milwaukee Ave. (Dept. 403) Chicago, Ill.

**ROJAKI POZORI!**  
 Šlihal sem, da posamezni ljudje po Mesaba Rangu, Minn., govore, da imam jaz pri pošiljanju denarja v staro domovino, pri tisoč kronah do \$50.00 večjo eno kot drugi pošiljatelj. Da je bila taka ena par dni v mojem oglašju, se je to zgodilo na ta način: tedaj ko sem jaz poslal moj oglaš list v tisk, je bila res tako visoka ena sicer sem pa naročil upravi lista, da kadar ena kronam pada, naj isto sami spremene in sicer v smislu, kot se bode spreminjalo v oglašju Glas Naroda, ali kot jo spreminja gospod Sakser oziroma po njegovi cenii. Seveda cena kronam je padala ali moj oglaš je pu ostal ne spreminjen pri cenah v listu, vled ne izvršitve po mojem naročilu. Vled česar sem moral oglaš ustaviti. In sedaj pa nimam nobenega oglassa, ali denar pa še VEDNO REDNO POŠILJAM brez oglašnja, fakt je, da pošiljam vedno cenejši, kakor kateri drugi, torej se držim vedno dnevnega kurza. Ako kdo želi izvedeti po kakalni cenii pošiljam denar, naj mi piše eno dopisnico, ki ga stane en cent, pa mu bomem poslal točno eno, po kateri pošiljam v domovino denar. Toliko na znanje vsem onim, ki se zanimajo za to, jo pošiljatev. Joseph Scharoun, 314 Manhattan Bldg., Duluth, Minn. (Adv.)

**The Illinois Coal Properties**  
 družba bude ponovno odprla svoje premogorove, v Witt, Ill., in potrebuje do 300 izučnih premogarjev; enako tudi za Hillsboro in Nokomis, Ill.  
 To so najboljše vrejeni premogorovi v državi Illinois, varni, ni plina, ne vode, rabijo se odprte svetilke. Stalno delo, dosti kar vozov, v mestu so cerkve, šole in zabavališča. Lepa prilika za stalne premogarje, da se enostavno nasede tukaj. Za pojasnila pišite na  
**MR. M. PAPIR,**  
 Room 407,  
 2 Smithfield St.,  
**PITTSBURGH, PA.**

**Zastoj! Fonograf Zastoj!**  
 Vsakador naroči eno teh krasnih ur dobi tak le FONOGRAF popolnoma zastoj. Ta ura je največjeje isnajdbe v tem stoletju, kaže ura in minute kot vsaka druga ura. Zelo trpežno izdelana iz močnega jekla in poniklana, tako trpešna, da tudi če pride ogenj je ne v nič, torej lahko vam lahko ostane pri hiši za mnogo let. Drži točen čas. Ima budilni zvonec, ki tako glasno zvoni, da vas gotovo zbudi brez izjeme kako trdno spate, sta takorekoč priložni vsitati in jo vstaviti. V noči vam ni potreba vstajati in iskati naloge, da bi videli koliko je ura, temveč je pritisnete na gumb in svitloba na kazalu vam pokaže koliko je ura. Pri ti uri je tudi vramilnica s dvama odloškoma, prvi je za hranjenje denarja in drugi za shranbo silatine in drugih vrednosti, ima tajno ključavnico in se odpre in zapre le tako, da ste vi edini, ki ve kako. Mi vam pošljemo vsa navodila kako to vgraditi. Brez razlike kje kupite uro ne bodete dobili boljše od te ure. Takole uro morali bi imeti v vsaki hiši, nekaj krasnega za božično ali novoletno darilo vašim prijateljem v staro domovino. Ta ura je vredna do \$30.00 sicer pa želimo seznaniti občinstvo s to novo uro in za to jih hodemo prodajati za kratko dobo po tovarniški ceni za \$9.95, in poleg bodemo pa dali vsakemu po en fonograf, 5 plošč in 100 igel POPOLNOMA ZASTOJ. Mi ne zahtevamo denarja v napred, samo pišite nam vaše natančno ime in naslov, priložite v pismo \$2.00 in ostalo pa bodete plačali potam kadar vam priinesejo uro na dom. Poslužite se te ugodne prilike. Ne odlašajte storite takoj, še danes.  
**UNION PRACTICAL CO.,**  
 1085 Milwaukee Ave. (Dept. 403) Chicago, Ill.

Naznanila, vabila in zahvale.

Cleveland, O. — Na seji društva "Naprej" št. 5 SNPJ dne 7. septembra je bilo sklenjeno, da plača vsak član tega društva meseca novembra in decembra t. l. po 50c za pomoč obolelim otrokom v stari domovini.

Buhl, Minn. — Naznanjam članom društva "Buhl" št. 214 SNPJ, da sem bil primoran opustiti tajniško posle in na moje mesto je bil izvoljen na zadnji redni seji brat Frank Ambrožič, Box 238, Buhl, Minn.

Lovain, O. — Na zadnji redni seji društva "Blod", št. 17 SNPJ je bilo sklenjeno, da bo društveni tajnik pobiral mesečnino od otrok, katere pošilja starši v zborovalno dvorano.

Waukegan, Ill. — Opozorjam člano društva "Blaga", št. 14 SNPJ, da mi sporoče svoje prave naslove do prihodnje seje. Poslati jih moram na upravništvo "Prosveta", da bo vsakdo list prejemal pravočasno in redno.

Gary, Ind. — Opozorjam vse člano tukajšnjega društva "Nova Sloboda", št. 271 SNPJ in sploh člano te organizacije, da naj od sedaj naprej pošiljajo vse pisma in naznanila tajniku tega društva na sledeči naslov: 1548 Jefferson Street in na vsaj na 1524 Main Street, ker sem se preselil.

Aliquippa, Pa. — Opozorjam člano društva "Grod", št. 122 SNPJ na sklep zadnje redne mesečne seje, katera se je vršila 21. septembra t. l., da se mora udeležiti sleherni član vsaj vsake tretje mesečne seje, kot se predpisujejo društvena pravila.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Cleveland, O. — Opozorjam člano društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje polnočevno, ker imamo več zelo važnih stvari na dnevnem redu, katere moramo rešiti.

Največja slov. zlatarska trgovina Frank Černe 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O. Repne in stenske ure, pesnice in medaljonske vrh štev. Jeznot in Eva, broške, opretnice, diamantske pesnice in lovalnice, verižice t. t. d. POŠTAVLJAMO: vse in druge stvari po zlati ceni.

SRAJCE Velika zaloga Predno kaj kupite, oglejte si našo trgovino. Klobuki najnovjši črni, sivi, zeleni in rjavvi, po \$3.00—\$8.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00, \$5.50, \$6.50.

OBLEKE. Izdelujemo moške obleke po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas. V zalogi imamo tudi obleke za dečke najnovejše mode, trpežno blago. Belaj & Močnik 6205 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

POZOR! LA CHITHO JUGOSLOVANI v CHISHOLM-U IN DRUŽIH MESTIH MESABA RANGE. S tem vam paznanjamo, da nam je zopet mogoče pošiljati denar v vse kraje Jugoslovanskih držav. Denar pošiljamo po najnižji ceni ter tudi jamčimo za vsako pošiljavo.

POZOR ROJAKI! Upodaj podpisani se vam odpravljamo, da katere ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski štiki kakor ure, verižice, pesnice, pesnice, štev. kakor tudi broške ure, verižice, opretnice, diamantske pesnice in lovalnice, verižice t. t. d., da se redno popravljajo in da so popolnoma v redu. Vam garantiramo da bodo naj bolj popošteni in a najnižjih cenah.

ALOIS SKULJ, 233 Epilion Place, BROOKLYN, N. Y. Imamo v zalogi nove kramlje in različne kramlje, trivrtne, dvovrtne, s ravnim okroglim držalom, delne nastanele po LUNAROVEM NAČINU; kupljen in prodan tudi stare in različne harmonike, kakor tudi različne izdelke, katere tudi nove mehove, klovage itd.

POSOJUMO DENAR na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, a li regularno po 6% interes. DAN L. PARSONS First Nat'l Bldg., Johnstown, Pa. (Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrava, Park Hill, Pa.)

M. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605 CHICAGO, ILL. Trgovci s vankovstino si stalnice so pripravili vsam slovenskim rojakom dobra in točna potrebita. Pišite v vašem jeziku. Naslov je:

Pošiljamo denar v vse kraje Jugoslavije, Češko-Slovaško in Polsko državo. Oglasite se pri nas za pojasnila glede cen predno pošljete denar. Sprejemamo tudi hranilne vloge in na čekovni račun. Posredujemo tudi s hranilnicami v stari domovini. Vse pošiljatve jamčimo za točno izplačitev v polni meri vrednosti.

Edina Slovenska Tvrdba. Zastave, ropanje, maže, kape, polke, in vse potrebščine za druž. in jed. Dole prvo vrsto. Cene nizke. Raznovrstna pošiljamo zastonj. F. KERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA. 284-48-99 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois. Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za družine in trgovce.

F. K. Bauzon, 5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O. Cenjenim rojakom izročim Zdravih držav, kot izročim in stari meštar v stroji različnega in hitrega kroja, da brusim brivne, škarje, ter sploh vse kar valja in koristi. V zalogi imamo nove britve, škarje, britve stroje, (Safety Razors), ter sploh vse hitro pripravlj. Ker se razpoložim omikov, znanjem rojakom, da prodajam jamčimo britve od \$2 naprej do \$10.

ZADEVE V STAREM KRAJU. bode treba sedaj vrediti. Potrebni bodet pooblastila, potrdila, obveznice, izbrise in razne druge notarsko potrebne listine. Za vse take stvari se vesno obrnite do mene, kajti moja praktična služnja vam jamči dober delo. Pazite pred ljudmi, kateri le preže na vaš žep. Vam pojasnila glede potovanja v stara domovino dajem brezplačno.

PRODAJAMO NA MALO IN DEBELO PURITAN MALT EXTRACT IN HMELJ. iz katerega si lahko vank naredi doma najboljšo pivno. Kdor naroči več blaga ob enem, damo popusta. Za 6 gramov stane brez pošline \$1.50. Naročnine za manj kot \$1.50 se ne pošilja. Z vanko naročnine pošljemo potrebna navodila. Z naročnino vred pošljete money order, bančni ček ali draft. Vse pošiljatve se naj naslovijo na: M. Mladič, J. Verderbar Co., 2603 So. Lawndale Av. Chicago, Ill. (uninc.)

MATIJA SKENDER JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ 5227 Butler St. Pittsburgh, Pa. Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kapne pogodbe, Potne Liste (PASOSE); izlaga dolžave, tabaj in v starim krajem, izvaja VSA v Notarsko stroho splošno delo, ki polnih 10 let v letom mestu.

Joseph Tratnik 268 — 1st Avenue, Milwaukee, Wis. Pošiljam denar v staro domovino po dnevni ceni. Sem v zvezi z najboljšimi bankami in jamčim za vsako pošiljavo. Prodajam tudi parobrodne listke (šifkarte).